

BLOCKCHAIN TEHNOLOGIJE

SPREMINJAJO LOGISTIKO

V PRETEKLEM TEDNU SMO BILI PRIČA USPEHU SLOVENSKEGA LOGISTIČNEGA STARTUPA

CARGOX, KI SO Z VSTOPOM V ICO KAMPANJO IN V SVET KRIPTOŽETONOV DOBILI VLAGATELJE IZ VSEGA SVETA ZA RAZVOJ

NJIHOVE IDEJE PAMETNEGA TOVORNEGA LISTA NA PODLAGI TEHNOLOGIJE BLOCKCHAIN.

TRENDI RAZVOJA LOGISTIČNE INDUSTRIJE NAPOVEDUJEJO, DA BODO BLOCKCHAIN TEHNOLOGIJE INDUSTRIJO REVOLUCIONARNO SPREMINJALE.

O tem na kakšen način se bodo spremembe dogajale, smo se pogovarjali z **izr. prof. dr. BORUTOM JEREBOM**, ki se raziskovalno s področjem na Fakulteti za logistiko Univerze v Mariboru tudi ukvarja.

Ali vas je uspeh CargoX presenetil?

V prvem trenutku me preseneti vsak mednarodno odmeven uspeh mladega slovenskega podjetja. Ko pogledam malo bliže in vidim, da gre za podjetje, ki je združilo tako naravno dopolnjujoči zadevi, kot sta »supply chain« (ali oskrbovalna veriga) in »block chain« (verženje blokov) lahko samo ugotovim, da takšna ideja mora uspeti. To idejo vidijo, razpoznajo in nagradijo tudi vlagatelji širom sveta. Oboje, oskrbovalne verige in logistika, ter tehnologija verženja blokov sta »in«. Oboje skupaj, pa še tem bolj.

IZR. PROF. DR. BORUT JEREB, FAKULTETA ZA LOGISTIKO

Verjamete v njihov uspeh?

Seveda. Ideja je prava. Zmagovalna. Pri veliko ljudeh se takšna zamisel porodi, vendar moraš biti dovolj smel in z dovolj energije, da s to idejo tudi prideš na tržišče. Da si upaš. Če ljudje o tem ne bi že prej razmišljali in iskali rešitve, zagotovo CargoX ne bi v parih minutah pridobil svoje milijone od več kot 2000 vlagateljev. Nekaj zelo narobe bi moralo biti, da bi podjetje propadlo. Ideja, ki jo ponujajo pa zagotovo ne bo propadla. Če ne s tem podjetjem, pa z drugim. Je pa dejstvo, da bo kmalu na tržišču več takšnih podjetij.

Kakšne so vaše napovedi glede vstopa blockchain tehnologij v svet logistike?

IBM in Maersk, velikana v svetu IT rešitev in logistike, sta združila moči in predstavila skupno platformo za trgovanje med podjetji, ki temelji na tehnologiji veriženja blokov. V tej verigi sodelujejo pristanišča, ladjarji, špediterji in kupci dobrin tako, da so znižali stroške dokumentnega poslovanja do dvajset odstotkov prvotne cene. Verjetno je ta primer dal misliti vsem ostalim, da je potrebno pohiteti. Tehnične rešitve so tu in potrebno jih je uporabiti, če želimo stopati vštric tistim, ki so jo že in si tako znižali ceno poslovanja. Kdo bo sicer plačal ceno zastarelega poslovanja, če jo bo kdo sploh še lahko?

Kako te tehnologije sploh delujejo?

Osnovna ideja sloni na decentraliziranem omrežju, ki se uporablja za izmenjavo podatkov tako, da zagotavlja njihovo nespremenljivost. Morebitno odstopanje poslanega od prejetega se vedno ugotovi. Še več. Tehnologija zagotavlja, da nobena že davno izvršena transakcija (na primer dokument, ki je v nekem paketu dokumentacije) za nazaj ni mogoče spremeniti. Če bi do spremembe prišlo, bi se s tem porušila celotna veriga blokov in vsi vpleteni bi za to vedeli. Prav zaradi te lastnosti, je tovrstna tehnologija idealna za vodenje evidenc, prenose finančnih sredstev ali pri upravljanju dobavne verige. V strokovnem svetu pravimo, da s to tehnologijo zagotavljamo popolno celovitost informacij, če je celovitost kršena, pa to zagotovo vemo in je ni mogoče prikriti. Morda je pri tem potrebno poudariti, da pristop pri tej tehnologiji spominja na pristop odprtokodnih skupnosti v IT svetu. Zato ni naključje, da tudi IBM pri svojih rešitvah uporablja odprtokodne rešitve za veriženje blokov.

KAJ JE BLOCKCHAIN?

Blockchain ali po slovensko tehnologija **veriženja blokov** je kontinuirano večanje povezanih informacij, ki so mrežno povezane med seboj. Ti podatki so kriptografsko zaščiteni. Posamezni »blok« vsebuje informacijo predhodnega bloka, časovni žig ter podatke o prenosu ali transakciji. Po strukturi so podatkovni bloki odporni na napadalske vdore, ki bi lahko spremenili informacije v samem bloku. Distribuiranje blokov se vrši preko P2P peer-to-peer mrežne povezave, ki obenem skrbi tudi za zgradbo novih blokov. Ko se v nov blok zapiše informacija le-ta ostane permanentna.

Podatkovni bloki so decentralizirani. Ker se ne da spreminjati informacij, ko je podatkovni blok dokončno sformiran je zato blockchain tehnologija zelo primerna za uporabo v medicini (hranjenje zdravstvenih podatkov), beleženje pomembnih dogodkov, identitete posameznikov, beleženje transakcij, beleženje transporta... lahko bi dejali, da je 'blockchain' naša prihodnost.

Prvi podatkovni blok je ustvaril mož ali skupina z imenom Satoshi Nakamoto leta 2008. Naslednje leto je v blockchain implementiral prvo digitalno valuto, ki jo danes poznamo kot Bitcoin.

Vir: Cryptoworld.si